

R.H. proti Švédsku (č. 4601/14)

Rozsudek z 10. září 2015

Deportace mladé somálské ženy do země jejího původu. V roce 2011 stěžovatelka, která přijela z Mogadišu do Švédska o čtyři roky dříve a pobývala zde nezákonně, požádala o azyl. Během rozhovoru, který se uskutečnil v lednu 2013 na imigračním úřadě, stěžovatelka poprvé prohlásila, že Somálsko opustila se svým přítelem poté, co byla pod tlakem provdána za staršího muže, zbita a vyhozena s kamionu svého strýce po odhalení jejího vztahu s přítelem. Ten společně se svými rodiči posléze zemřel a stěžovatelka tvrdila, že pokud se do Somálska navrátí, bude se muset vrátit k muži, za kterého byla provdána a riskuje, že ji její strýcové nakonec zabijí. Neměla žádnou mužskou ochranu a tak čelila nebezpečí, že bude sexuálně zneužita a stane se sociálním psancem. Migrační úřad její žádost o azyl v červnu 2013 odmítl a nařídil deportaci stěžovatelky do Somálska poté, co došel k závěru, že stěžovatelčina tvrzení nejsou věrohodná. Podotkl zejména, že přebývala ve Švédsku nezákonně po dobu čtyř let, než kontaktovala migrační úřady, přičemž předtím požádala o azyl už v Itálii a Nizozemí. Stěžovatelka nadto nejprve tvrdila, že utekla ze Somálska z důvodu války a teprve posléze svoje tvrzení změnila. Pokusila se o zastavení deportačního řízení s tím, že její strýcové se přidali k teroristické skupině islámského džihádu al-Šabaab, donutili k členství i jejího bratra a zabili její sestru. Migrační úřad však její žádost odmítl v září 2013.

Před ESLP stěžovatelka namítala porušení ustanovení článku 3 Úmluvy, pokud bude deportována do Somálska.

Podle názoru ESLP bylo zřejmé, že pokud bude stěžovatelka ze Švédska deportována, bude vrácena přímo do Mogadišu, a nebude projíždět jinými částmi Somálska. ESLP poukázal na věc *K.A.B. proti Švédsku*, ve které judikoval, že obecná situace v Mogadišu v relevantním období, tedy v září 2013, nenaznačovala nebezpečí porušování článku 3 Úmluvy. I když bylo jasné, že tamní obecná bezpečnostní situace byla vážná a křehká, dostupné zdroje nepotvrdily od té doby její zhoršení. Oproti věci *K.A.B.*, v níž byl stěžovatel dospělý muž, zde šlo o mladou ženu, která žila v zahraničí téměř deset let poté, co ve věku 17 let opustila Somálsko. Různé zprávy potvrzovaly, že situace v Somálsku, včetně Mogadiša je problematická. Ženy a dívky byly označeny jako zvláštní riziková skupina, která byla cílem sexuálního násilí. Z těchto zdrojů bylo možno vyvodit, že svobodná žena, která se vrátí do Mogadišu bez možnosti mužské ochrany, bude čelit reálnému nebezpečí, že bude nucena žít za podmínek, které zakládají nelidské nebo ponižující jednání ve smyslu článku 3 Úmluvy. Avšak bez toho, aniž by bylo odhlíženo od složité situace v Somálsku, ESLP nemohl konstatovat, že v daném případě bude stěžovatelka takovému nebezpečí v Mogadišu skutečně čelit. V jejích tvrzení byly rozporuplné skutečnosti, a po svém návratu se stěžovatelka může vrátit do své rodiny, kde bude pod mužskou ochranou. ESLP tak judikoval, že její deportace do Mogadišu nebude v rozporu s článkem 3 Úmluvy.